

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 293/2026-18

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľa (sudca spravodajca) a sudcov Ladislava Duditša a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Adriánou Kmecovou, advokátkou, Moldavská cesta 6, Košice, proti postupu Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 3T/6/2018 a uzneseniu Krajského súdu v Žiline sp. zn. 3To/49/2021 zo 6. apríla 2022 a jemu predchádzajúcemu postupu takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 30. apríla 2026 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), práva na rovnosť v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a tiež porušenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny, ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia a jemu predchádzajúcim postupom, ako aj postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3T/6/2018. Sťažovateľ navrhuje, aby mu ústavný súd priznal finančné zadost'učinenie a náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva nasledujúci stav veci:

3. Sťažovateľ je obžalovaný pre zločin krádeže v spolupáchateľstve, ktorého sa mal dopustiť 28. augusta 2016. Obžaloba bola na okresnom súde podaná 24. januára 2018. V priebehu konania bol vyhotovený znalecký posudok znalcom z odboru zdravotníctva, farmácie, odvetvia súdneho

lekárstva. Po vykonanom dokazovaní okresný súd rozsudkom sp. zn. 3T/6/2018 zo 4. júna 2021 sťažovateľa spod obžaloby oslobodil, dospejúc k záveru, že neexistuje žiaden nespochybniteľný dôkaz o jeho vine. Okresný súd konštatoval, že zabezpečené kamerové záznamy a znalecký posudok síce vedú k dôvodnému podozreniu, no neumožňujú identifikovať sťažovateľa a nevylučujú možnosť, že by páchatelom mohla byť iná osoba.

4. Proti rozsudku okresného súdu podal v neprospech všetkých obžalovaných ([REDACTED], [REDACTED] a sťažovateľ) odvolanie prokurátor. Krajský súd uznesením sp. zn. 3To/49/2021 zo 6. apríla 2022 oslobodzujúci rozsudok zrušil a vec vrátil okresnému súdu na nové prerokovanie. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol vlastné hodnotiace úsudky o vine sťažovateľa, konštatoval, že úvahy prokurátora o pohybe sťažovateľa v blízkosti miesta činu považuje za logické a majúce oporu v dôkazoch a jednoznačne preukazujúce skutočnosť, že z jeho strany išlo o monitorovanie priestoru v okolí obchodu. Zároveň odvolací súd uložil okresnému súdu povinnosť doplniť dokazovanie doplnením znaleckého posudku.

5. Následne okresný súd vykonal 16. januára 2024 hlavné pojednávanie. Uznesením zo 17. augusta 2024 pribral do konania znalca, ktorý sa na hlavnom pojednávaní 3. apríla 2025 vyjadril, že trvá na svojich predchádzajúcich záveroch o nevhodnosti záznamov. Poukázal tiež na značný časový odstup desiatich rokov od skutku, ktorý pre fyziologické zmeny osôb zásadne znižuje výpovednú hodnotu akéhokoľvek nového skúmania. Od posledného hlavného pojednávania nebol vo veci nariadený žiaden termín ani vypracovaný znalecký posudok.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Sťažovateľ namieta porušenie práva na spravodlivý súdny proces a súdnu ochranu, ku ktorému malo dôjsť v dôsledku neprípustného zásahu odvolacieho súdu do rozhodovacej činnosti súdu prvého stupňa. Hoci sťažovateľ akceptuje zákonné oprávnenie odvolacieho súdu nariadiť doplnenie dokazovania, a to aj nad rámec návrhov strán, striktne odmieta postup, ktorým odvolací súd v zrušujúcom uznesení priamo inštruoval súd prvého stupňa, akým spôsobom má vykonané dôkazy hodnotiť.

7. Podľa sťažovateľa krajský súd prekročil svoje právomoci, keď v odôvodnení svojho rozhodnutia autoritatívne konštatoval, že kamerový záznam nepochybne preukazuje vinu, a zároveň bez existencie znaleckého posudku z odboru antropológie identifikoval osoby na zázname ako sťažovateľa a ďalších obžalovaných. Takýmto postupom neprípustne zaviazal okresný súd vlastným skutkovým hodnotením, čím mu znemožnil realizovať voľné hodnotenie dôkazov. Sťažovateľ považuje tento procesný postup za priamy rozpor s princípmi spravodlivého súdneho konania, keďže odvolací súd týmto spôsobom fakticky predurčil výsledok konania.

8. Sťažovateľ zároveň poukazuje na vnútornú rozpornosť postupu odvolacieho súdu, ktorý na jednej strane autoritatívne konštatoval, že na kamerových záznamoch sú nepochybne zachytení obžalovaní, no súčasne uložil súdu prvého stupňa povinnosť vykonať v tejto otázke znalecké dokazovanie doplnením posudku znalca, čím sa javí nariadené znalecké dokazovanie ako čisto formálne, slúžiace len na dodatočné potvrdenie záveru, o ktorom má odvolací súd už vopred jasno.

9. Sťažovateľ ďalej namieta neopodstatnenosť a nadbytočnosť opakovane nariadeného znaleckého dokazovania, ktoré v kontexte trestného činu krádeže považuje za neobvyklé. Zdôrazňuje, že samotný znalec sa už v predchádzajúcom štádiu konania vyjadril, že predložený videozáznam je vzhľadom na nízku kvalitu a zlé svetelné podmienky nevhodný na antropologickú analýzu, čím by výpovedná hodnota nového posudku bola nulová. Napriek uvedenému súd a prokuratúra naďalej trvajú na jeho vykonaní. Sťažovateľ taktiež poukazuje na zjavne nelogický prístup súdu k vykonávaniu dôkazov. Je procesne neudržateľné, ak súd prvého stupňa v roku 2021 zamietol návrh na vykonanie antropologického skúmania v čase, keď bol tento dôkaz ešte objektívne uskutočniteľný, no o niekoľko rokov neskôr ho odvolací súd nariadil ako kľúčový. Takýto postup považuje sťažovateľ za neprípustné a samoúčelné predlžovanie konania.

10. Sťažovateľ súčasne namieta porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, keďže trestné stíhanie sa vedie už takmer desať rokov, pričom sťažovateľ po celý čas poskytoval orgánom činným v trestnom konaní a súdu plnú súčinnosť, riadne sa dostavoval na termíny a žiadnym spôsobom nemaril plynulosť procesu. O jeho postoji svedčí aj skutočnosť, že po zmene zákonného sudcu v roku 2023 súhlasil s pokračovaním konania, aby zamedzil nutnosti opakovat' hlavné pojednávanie znova.

11. Napokon sťažovateľ poukazuje na aktuálny stav nečinnosti konajúceho súdu. Po výsluchu znalca 3. apríla 2025 bolo hlavné pojednávanie odročené na neurčito na účely vyjadrenia znalca k možnosti vypracovania nového posudku. Od tohto dátumu nebol nariadený žiadny ďalší termín a sťažovateľovi nebol doručený žiadny nový znalecký posudok.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

12. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru) a porušenie rovnosti strán konania (čl. 47 ods. 3 ústavy) postupom a uznesením krajského súdu, ktorým na základe odvolania prokurátora zrušil rozsudok okresného súdu, ktorým bol sťažovateľ oslobodený spod obžaloby.

13. Sťažovateľ sa v podanej ústavnej sťažnosti síce vo vzťahu k okresnému súdu domáha vyslovenia porušenia práva na práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru), vzhľadom na obsah ním podanej ústavnej sťažnosti je zrejmé, že jeho argumentačné námietky spadajú primárne pod garancie vyplývajúce z práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

III.1. K namietanému porušeniu práv postupom a uznesením krajského súdu:

14. Z ústavnej sťažnosti sťažovateľa a jej príloh vyplýva, že sťažovateľom napadnuté uznesenie krajského súdu ako odvolacieho súdu nadobudlo právoplatnosť 6. apríla 2022.

15. Ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti opakovane vyslovil právny názor, že ústavnú sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd. Jednou zo základných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 124 zákona č. 314/2018 Z. z.

o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Ak rozhodnutie nadobúda právoplatnosť vyhlásením alebo oznámením a ak sa podľa osobitných predpisov zároveň doručuje jeho písomné vyhotovenie, začína lehota plynúť dňom doručenia tohto písomného vyhotovenia sťažovateľovi; ak sa rozhodnutie doručuje len jeho zástupcovi, začína lehota plynúť dňom doručenia písomného vyhotovenia tohto rozhodnutia tomuto zástupcovi.

16. Zmeškanie dvojmesačnej lehoty na podanie ústavnej sťažnosti v zmysle § 124 zákona o ústavnom súde neumožňuje zákon o ústavnom súde odpustiť, pričom ide o zákonom ustanovený dôvod na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako podanej oneskorene[§ 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde].

17. Sťažovateľom napadnuté uznesenie krajského súdu, ktorým zrušil oslobodzujúci rozsudok okresného súdu a vec mu vrátil na ďalšie prejednanie, nadobudlo právoplatnosť dňom rozhodnutia, t. j. 6. apríla 2022, keďže Trestný poriadok proti napadnutému uzneseniu krajského súdu nepripúšťa ďalší riadny opravný prostriedok.

18. Ústavná sťažnosť sťažovateľa doručená ústavnému súdu 30. apríla 2026 je tak podaná zjavne po uplynutí dvojmesačnej lehoty, a preto ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľa v časti smerujúcej proti uzneseniu krajského súdu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde ako oneskorene podanú.

19. Ústavný súd dodáva, že sťažovateľ smeruje svoje námietky aj proti prieťahom v konaní, ktorých sa mal dopustiť aj krajský súd predovšetkým nedôvodným zrušením oslobodzujúceho rozsudku okresného súdu. V tomto štádiu konania by však bolo predčasné hodnotiť ústavnú udržateľnosť postupu a požiadaviek vyslovených v uznesení krajského súdu, keďže tieto aspekty ešte len budú predmetom posúdenia viny sťažovateľa ako obžalovaného najprv súdom prvej inštancie a prípadne aj súdmi vyššej inštancie všeobecného súdnictva na základe opravných prostriedkov. Napokon súdny spis nie je v dispozícii krajského súdu už od 20. mája 2022, a preto je zjavne vylúčené, aby sa krajský súd dopustil zbytočných prieťahov a porušil tak sťažovateľom označené práva. Z uvedeného dôvodu ústavný súd ústavnú sťažnosť v časti smerujúcej proti postupu krajského súdu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

III.2. K namietanému porušeniu práv postupom okresného súdu:

20. Ústavný súd v súvislosti s namietanými prieťahmi v prvom rade pripomína, že z argumentácie sťažovateľa vyplýva, že existenciu prieťahov vidí primárne v nečinnosti okresného súdu, ktorý od hlavného pojednávania konaného 3. apríla 2025 a odročeného na neurčito vo veci nekoná.

21. Podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku ak je dôvodný predpoklad, že došlo k prieťahom v príprave prejednávania veci súdom, v určení termínu konania a rozhodnutia alebo k prieťahom vo vyhotovovaní súdneho rozhodnutia, ktorákolvek zo strán môže podať prostredníctvom tohto súdu sťažnosť pre nečinnosť na nadriadený súd, aby určil primeranú lehotu na uskutočnenie namietaného úkonu; ak sa nepostupuje podľa odseku 4, súd musí bez meškania túto sťažnosť pre nečinnosť zaslať spolu so spisom a svojím stanoviskom a so stanoviskom predsedu súdu

nadriadenému súdu. Na tomto mieste preto ústavný súd zdôrazňuje, že keďže v ústavnej sťažnosti sťažovateľ vo vzťahu k postupu okresného súdu namietal primárne jeho nečinnosť, preto je o to zreteľnejšie, že mal ako účinný právny prostriedok na ochranu svojich práv využiť práve sťažnosť pre nečinnosť podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku.

22. Ústavný súd poukazuje na § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého je ústavná sťažnosť neprípustná, ak o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa vo veci, ktorej sa ústavná sťažnosť týka, je príslušný rozhodovať iný súd alebo ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

23. Ústavný súd už opakovane judikoval, že sťažnosť podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku možno považovať v zmysle § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde za účinný právny prostriedok, ktorý zákon sťažovateľom na ochranu ich základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorého použitie sú sťažovatelia oprávnení podľa osobitného predpisu – Trestného poriadku. Obdobný názor vo vzťahu k porovnateľnej právnej úprave § 91 rakúskeho Gerichtsorganisationsgesetz (zákon o organizácii súdov) zaujal aj Európsky súd pre ľudské práva (pozri rozsudok vo veci Holzinger proti Rakúsku z 30. 1. 2001, sťažnosť č. 23459/94, bod 16 a nasl.).

24. Vzhľadom na to, že sťažovateľ nevyužil právny prostriedok ochrany svojich práv, ktorý mu osobitný predpis (Trestný poriadok) účinne poskytuje a na ktorého použitie bol oprávnený, bolo potrebné jeho ústavnú sťažnosť pri jej predbežnom prerokovaní odmietnuť ako neprípustnú podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 1 (druhá alternatíva) zákona o ústavnom súde.

25. Na záver ústavný súd pripomína, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby sa sťažovateľ domáhal ochrany svojich práv za predpokladu, že by v ďalšom priebehu napadnutého konania dochádzalo k zbytočným priesťahom.

26. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uvedenými v jej petite.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. mája 2026

Libor Duľa
predseda senátu